

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oglasila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, Gledališka stolba.

Upravnistvu naj se blagovoli pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(Konec.)

Predlogi deželnega odbora: Prisilne delavnice zaklada proračun za l. 1887.; Bolničnega, blazničnega, porodniškega in najdenškega zaklada proračun za l. 1887.; Grmske vinarske in sadjarske šole proračun za l. 1887.; Zaklada učiteljskih penzij proračun za l. 1887.; Normalnošolskega zaklada proračun za l. 1887.; Ustanovnih zakladov proračun za leto 1887.; Ustanovnih zakladov računski zaključki za l. 1885.; Hiralničnega zaklada proračun za l. 1887. in računski zaključek za l. 1885.; Bolničnega, blazničnega, porodniškega in najdenškega zaklada računski zaključki za l. 1885.; Slapske vinarske in sadjarske šole računski zaključek za l. 1885.; Zemljiškoodveznega zaklada proračun za l. 1887.; Prisilne delavnice zaklada računski zaključek za leto 1885.; Zemljiškoodveznega zaklada računski zaključek za l. 1885.; Deželnokulturnega zaklada proračun za l. 1887. in računski zaključek za l. 1885.; Gledišnega zaklada proračun za l. 1887.; Gledišnega zaklada računski zaključek za l. 1885.; Normalnošolskega zaklada računski zaključek za l. 1885.; Deželnega odbora poročilo zastran podpor za šolske zgradbe; Deželnega odbora poročilo zastran letne remuneracije za živino-zdravnika v Radovljici; Muzejskega zaklada proračun za l. 1887.; Muzejskega zaklada računski zaključek za l. 1885.; Poročilo o porabi izrednega kredita 18000 gld., dovoljenega v ta namen, da se popravijo v jeseni l. 1885. v političnem okraji Radovljiškem po vremenjskih neizgovodah na javnem imetju napravljene popravke in o napravah izvršenih v to svrhu, da se ohranijo nekatere vasi tega okraja po povodnji preteče jim nevarnosti; Poročilo zastran režije in hrane v Ljubljanski bolnišnici; Poročilo glede oskrbovalnih stroškov za uboge bolnike v nejavnih bolnišnicah in v srbskem kraljestvu; Poročilo o končno veljavni uredbi najnižje dopuščene priklade na neposredne davke za zemljiškoodvezni zaklad; Poročilo glede naprave gozdnih drevesnic.

O poročilu deželnega odbora glede začasnega nadaljnega pobiranja deželnih priklad, kakor tudi deželne naklade od porabljenih žganih pijač leta 1887, poroča deželni odbornik g. Murnik sledeče:

Z dopisom dne 15. novembra 1886 št. 7381 obrnil se je deželni odbor do c. kr. deželnega predsedstva v Ljubljani s prošnjo naj bi izposlovalo Najvišje dovoljenje za začasno nadaljno pobiranje deželni priklad in deželne naklade od porabljenih žganih pijač do tistega časa, da se bodo ustavnim potom sklenile te priklade, v oni visokosti, kakor so bile z Najvišjimi odloki dne 1. aprila 1886 za deželni zaklad, dne 2. maja 1886 za zemljiško-odvezni zaklad in dne 30. aprila 1886 za normalnošolski zaklad za leto 1886. najmilostljiveje potrjene. Utemeljeval je to prošnjo deželni odbor s tem, da se bliža že konec leta; potem oziraje se na to, da takrat še ni bil določen čas sklicanja slavnega deželnega zbora; dalje kazaje na to okolščino, da bi tudi za ta slučaj, da bi bil slavn deželni zbor še letos na Najvišjem mestu sklican, se vender sešel tako pozno, da bi mu ne bilo mogoče rešiti vseh onih zadev, katere bistveno uplivajo na deželni, zemljiško-odvezni in normalnošolski zaklad, da bi mu tudi dalje ne bilo mogoče določiti proračunov, navedenih zakladov in pa skleniti potrebnih deželnih priklad v pokritje dotičnih primanjkev za leto 1887 tako pravočasno, da bi bilo mogoče izprostiti Najvišjega potrjenja za pobiranja deželni priklad in

naklad še pred koncem leta 1886. Deželni odbor sprevidel je torej, da se mora v tej zadevi potrebno ukreniti, da se v okom pride vsem neprilicnostim in zaprekam v gospodarstvu teh zakladov, katere bi neizogibno morale nastati s prenehanjem pobiranja priklad.

Na to je p. n. gospod c. kr. deželni predsednik z dopisom št. 4217 dne 4. decembra 1886 odgovoril deželnemu odboru, da se je zarad izposlovanja Najvišjega potrjenja precej obrnil do c. kr. ministerstva notranjih zadev, da pa v tej zadevi še ni dobil nobenega naznanila, sicer pa z ozirom na to, da je bil slavn deželni zbor mej tem časom sklican na 9. decembra 1886, prepušča on razsodbi deželnega odbora, bi li ne bilo v jedni prvih sejalnega deželnega zbora sklepati o dotičnem nujnem predlogu.

Pozneje in sicer z dopisom dne 6. decembra 1886 št. 4223 došlo je deželnemu odboru od gospoda c. kr. deželnega predsednika sledeče naznanilo:

Prevzvišenost gospod ministerski predsednik in ravnatelj c. kr. ministerstva notranjih zadev naznanil mi je z ravnokar došlim odlokom z dne 3. t. m. št. 21098, da je vsled sklicanja deželnega zbora zdaj mogoče, da v zadevi prošnje slavnega deželnega odbora zarad izposlovanja Najvišjega dovoljenja za začasno nadaljno pobiranje deželni priklad v letu 1887. deželni zastop sam še o pravem času sklene dotičen sklep, ter mi je ob enem naročil, naj opomnim slavn deželni odbor na to, da, ako treba, stavi dotični nasvet precej, ko se snide deželni zbor, ter naj se potem sklepa o tej zadevi.

Počastujem se, naznaniti to slavnemu deželnemu odboru dodatno k mojemu dopisu dne 4. t. m. št. 4217, da izvoli o tem potrebno ukreniti.

Z ozirom na to razmero, česar nujnost je utemeljena v predstojeci razpravi, utegnil bi slavn deželni zbor ne oziraje se na predpisane običajnosti opravičnega reda precej meritorično obravnavati in sklepati o tem predmetu in zatorej stavi deželni odbor nujni nasvet:

Slavn deželni zbor naj sklene:

1. Za pokritje primanjkev deželnega, zemljiškoodveznega in normalnošolskega zaklada za l. 1887. pobirati so od 1. januarja 1887. leta najprej do dneva Najvišjega potrjenja deželno-zborskih sklepov, s katerimi se bodo sklenile deželne priklade za leto 1887., ravno tiste priklade in naklade, katere so se potrdile za dotične zaklade z Najvišjimi odloki dne 1. aprila 1886, dne 2. maja 1886 in 30. aprila 1886, namreč:

a) za deželni zaklad z 18% od polne predpisane svote vseh neposrednih davkov z državnimi dokladami vred; — z 20% od užitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa; — s samostojno naklado po 6 gld. od vsakega hektolitra porabljenih žganih pijač, vender pa z omejitvijo, da se naklada na žgane pijače v Ljubljani, katere velja glede pobiranja užitnine za zaprto mesto, kakor po deželi, ne sme pobirati ne pri napravljani (kuhanji), ne pri uvažanju teh pijač v mesto;

b) za zemljiško-odvezni zaklad s 16% na skupno svoto vseh predpisanih davkov z državnimi dokladami vred in z 20% od užitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa;

c) za normalnošolski zaklad z 10% na skupno svoto vseh predpisanih neposrednih davkov z državnimi dokladami vred.

2. Deželnemu odboru se naroča, sklepu pod točko 1. nemudoma pridobiti Najvišje potrjenje.

Predlogi se brez razgovora vsprejmo in potem seja sklene. Prihodnja seja bode v ponedeljek.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. decembra.

Češki deželni zbor bode zboroval do 20. t. m., potem pa pojde na božične počitnice. Po Božiči snide se zopet 4. januarja. Zasedanje se bode zaključilo 23. januarja, ker se državni zbor zopet snide dne 26. januarja.

Vnanje države.

Vedno gotovejšje je, da bode knez mingrelski novi **bolgarski** knez, če tudi se ga regentstvo brani. Gadban paša ga je že večkrat priporočal bolgarskemu regentstvu in slavil njegove dobre lastnosti, kar kaže, da je Turčija pripravljena vse storiti za kneza mingrelskega. Da stvari za ruskega kandidata ne stojé slabo, kaže to, da so, kakor se poroča nekemu Dunajskemu listu iz Londona, v angleških vladnih krogih preverjeni da se drugače ne bo dalo rešiti bolgarske vprašanje. O tem se bode preverila tudi bolgarska deputacija na svojem potovanju. Izvolitev kneza mingrelskega pa ne bode škodovala bolgarske samostojnosti, ker velevali ne bodo dopuščale, da bi se od kake strani rušil Berlinski dogovor. Evrope-ke velevali so vse že prepričane, da se bolgarsko vprašanje drugače ne bode dalo rešiti, kakor če Bolgari volijo ruskega kandidata.

Največjo pozornost evropskega časopisja obrača sedaj nase **bolgarska deputacija**. Člani imenovane deputacije so evropsko izobraženi, večji več evropskih jezikov in so že igrali veliko politično rolo. Vodja deputacije je Demetrije Grekov, ki je rojen v Bolgradu v Besarabiji, kjer je dovršil gimnazijo. Pravoznanstva učil se je v Parizu in Aix-u, postal doktor prava. Po dovršenih študijah vrnil se je v Rumunijo, kjer je postal sodec pri trgovskem sodišču. Ko se je začela rusko-bolgarska vojna, stopil je na željo kneza Čerkaskega v sodnijsko službo snovajoče se bolgarske vlade. Knez Dondukov Korsakov imenoval ga je članom apelacijskega sodišča v Plovdivu, pozneje kasacijskega sodišča v Sofiji. Pri prvem posvetovanju o ustavi v Trnovem zagovarjal je odločno konservativna načela. Pod vladom kneza Aleksandra bil je večkrat član konservativnega ministerstva in predsednik narodnega sebranja. Ko je zopet prišla liberalna stranka na krmilo, se je umaknil v privatno življenje ter se naselil kot odvetnik v Sofiji. Ko se je knez Aleksander odpovedal, prosili so Grekova, da bi stopil v provizorično vladu, pa ni hotel. Za zborovanja velikega narodnega sebranja v Trnovem šel je bil po naročilu vlade v Carigrad, kjer so ga diplomati in turški državni prijazno vsprejeli. Sultan ga iz političnih vzrokov ni vsprejel, a podaril mu je po svojem višjem karmniku masiven zlat etui za smodke z monogramom padišaha z briljanti. Konstantin Stojilov, ki je sedaj pravi sodni minister, je še le 32 let star. Rojen je v Plovdivu. Obiskoval je znano ameriško šolo v Bebeku ob Bosporu, „Robert-College“, potem pa bil šest let na vseučiliščih v Lipsiji in Heidelbergu in si pridobil doktorstvo pravoznanstva. Iz Nemčije šel je v Pariz, kjer je jedno leto poslušal predavanja na „Ecole des sciences politiques et administratives“. Ko se začne rusko-turška vojna, hitel je domov, da se kot prostovoljec udeleži vojne. Rusi so ga pregovorili, ker jim je manjkalo višje izobraženih ljudi, da je ustopil v administrativno službo. Ruskemu senatorju Lukanovu je pomagal izdelovati načrte za bolgarsko upravo in pravosodje. Pozneje bil je član apelacijskega sodišča. Bil je tudi član deputacije, ki je po izvolitvi knezu Aleksandru in Livadiji imela izročiti volilne akte. Knezu Aleksandru se je takoj posebno priljubil, bil je dalj časa načelnik političnega kabineta ter je spremljal kneza na potovanjih. Nekaj časa bil je tudi minister notranjih zadev. Ko so pa liberalci dobili vladu v roke, se je Stojilov umaknil od dvora in odprl odvetniško pisarno v Sofiji. Konstantin Kalčev je rojen v Plovdivu ter je jako bogat. Dovršil je tudi „Robert-College“. Sedaj

je trgovec v Plovdivu in član sebranja. Govoré, da je dober govornik. Prizadeval si je mnogo za zjedinenje Bolgarov. — Dopisnik „Wien. Allg. Zeitung“ vozil se je z deputacijo vklope iz Belega grada v Budimpešto. Kar je zvedel od njenih članov, hočemo tu navesti ob kratkem. Deputacija ni kralju Milanu ponudila bolgarskega prestola, ampak je samo zagadelj bila pri njem v avdijenciji, da se bolj utrdi prijateljstvo mej Bolgari in Srbi. Balkanska federacija bila bi velevažna za Srbijo in Bolgarijo, a se vendar deputacija o tej zadevi ni razgovarjala s srbskimi državniki. Kar Bolgari želé, morejo doseči s posredovanjem velevlasti. Najbolj se zanašajo na Avstrijo. Na Dunaji se bode že odločilo, če bode deputacija imela kaj uspeha. Z Dunaja pojde deputacija v Peterburg, ako je upati, da bi jo car vsprejel, potem v Berlin, Pariz in London. Kneza Aleksandra ne mislijo zopet voliti, če tudi so ga jako čislali, ker želé, da se kmalu konča sedanja kriza. Volili bodo vsacega kneza, ki bi varoval nezavisnost Bolgarije. Knez mingrelski pa ni zanesljiv.

Nemški veleposlanik pl. Schweinitz pritožil se je pri **ruskem** ministru notranjih zadev, da ruski listi preveč sovražno pišejo proti Nemčiji, in prosil, da se jim nadalje napadanje Nemčije zabrani. Grof Tolstoj mu je odgovoril, da ne odobrava napadanja Nemčije po časopisih, toda zabraniti pa on tega ne more, ker nemški listi še nesramneje pišejo proti Rusiji.

Da ni Floquet prevzel sestave novega **francoskega** ministerstva, temu je iskati uzroka v vnanji francoske politiki. Z njim bi ne bila zadovoljna Rusija. Rusiji posebno prijazen list „Matin“ je že vedel povedati, da pojde ruski veleposlanik zopet na nedoločen odpust, ako postane Floquet ministrijski predsednik. Omenjeni list je zagadelj priporočal Floquetu, da naj iz patriotizma ne prevzame sestave nove vlade.

Po poročilih iz Berlina bode katoliški centrum v **nemškem** državnem zboru najbrž glasoval proti vojaške predlogi in slednja bode zavrnjena ali pa vsprejeta z neznatno večino. Obravnave o vojaški predlogi bodo pokazale, da tudi mej Nemci ni prave jedinstosti, kakeršna bi imponovala družim državam.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 7. decembra.

(Dalje.)

Mestni magistrat se ima osvedočiti, so se li izpolnile njegove navedbe in ako se neso izvršile, uporablja naj vsa postavna sredstva, da se izvrše. Mestni magistrat mi ima vsak teden predložiti izveštje o delovanju mestnega zdravstvenega sveta, ob enem tudi zapisnike njegovih sej in izveštje, kaj in koliko so zdravstvene komisije delovale, koliko naznanjenih nedostatkov se je odpravilo in o zdravstvenem stanju v mestu sploh. Zapisniki magistratnih sej, v katerih se obravnavajo zdravstvena vprašanja, se mi morajo tudi predlagati, da je pregledam.

Dalje bode naloga mestnemu magistratu, da v zmislu §. 29 instrukcije proti koleri že zdaj poišče potrebno število hiš, kamor se bodo dajali zdravi ljudje (Delogirhäuser), ko bi nastala kolera v mestu.

Mestni magistrat ima dalje strogo nalogo, da pazi na to, da se vsak sumen slučaj bolezni takoj naznani in vsaka zamuda naznanila ostro kaznuje. Dokler izvažanje človeške nesnage ni sistematično urejeno, treba največjo pozornost obratiti na gnojne jame in na sode za izvažanje, paziti treba, da se bode praznjenje vršilo točno le v za to določenih urah po noči, kajti občinstvo se pač opravičeno pritožuje, da se ne ravna po določilih v tej zadevi izdanih po mestnem magistratu.

Ako ni število za ta namen in za druge zdravju nasprotno slučaje razpoložljivih nadzorovalnih oseb zadostno, naj mestni zastop skrbi, da dokler preti nevarnost ali pa se epidemija množi, dotične organe pomnoži.

V obče pa se mestni magistrat opominja na vsa določila in ukaze deželne vlade zastran kolere. Dotični dopis dež. predsednika barona Winklerja konča s sledečimi besedami:

„Pristavljati moram, da je visoko ministerstvo zdravstvene nedostatke Ljubljanskega mesta že opetovano najstrožje grajalo in da je v svojem ukazu z dne 15. novembra l. l. št. 20217 opazilo, da je mesto Ljubljansko z ozirom na njegove sanitarne nedostatke tako, da mej vsemi glavnimi mesti prevladuje in da „ein wahrer und durch lange Zeit unaustilgbarer Herd der Choleraepidemie und ein Ausgangspunkt derselben für das ganze Land und vielleicht noch für weitere Kreise werden kann, sowie dass es bei einer fortgesetzten irrigen Auffassung der Pflichten gegenüber der eminenten Gefahr **durchaus nicht ausgeschlossen wäre, dass nöthigenfalls selbst mit der Auf-**

lösung der Gemeindevertretung vorgegangen werde.“ Konečno pa se pravi, da v obče pričakuje jako točno in natančno poročilo, kaj se je storilo in odredilo.

Poročevalec policijskega odseka dr. vit. Bleiweis-Trsteniški pravi, da ko se mu je izročil ukaz deželnega predsedstva v tem velevažnem vprašanju v pretr-s, da se mu je ozirati bilo tudi v preteklost, preiskavati, kakšne so bile zdravstvene razmere v Ljubljanskem mestu, kaj se je zgodilo in storilo za njih zboljšanje, predno je prevzel sedanji mestni zastop gospodarstvo v svoje roke. Dalje mu je bilo pretresovati, ali je očitiranje, da mestni zbor za zboljšanje zdravstvenih razmer nič ne stori, tudi opravičeno. Konečno se je tudi ozirati po drugih cislitavskih mestih, ter primerjati, je li morda tam vse bolje, ali c. kr. vlada tudi tam postopa tako strogo z mestnim zastopom. Smelo bi se pa tudi vprašati, ali ima po sedaj veljavnih zakonih c. kr. deželna vlada, oziroma c. kr. ministerstvo pravico, zapovedovati avtonomni občini, da mora v gotovem roku storiti to ali ono, v tem slučaju odpraviti zdravstvene nedostatke, ne da bi tudi c. kr. vlada preiskovala, zmore li občina take silne, davkoplačevalcem globoko v žep segajoče prenapredbe, ali je od prava naštetih nedostatkov tako hitro izpeljiva, ali se bodo po njihovem izvrševanju tudi resnično zboljšale zdravstvene razmere Ljubljanskega mesta. Pa tudi tedaj, ko bi bilo v resnici vse tako slabo v Ljubljani, kakor to popisuje c. kr. deželnega predsedstva ukaz, mora **avtonomna občina** zavračati ton tega vladnega dopisa, ter opominjati, da mestni zastop ni podrejen vladnemu organu.

Ukaz vis. c. kr. deželnega predsedstva se deli v dva oddelka. V prvem se zahteva temeljitih prenapredb zaradi visoke mortalitete v Ljubljani, v drugem pa začasne navedbe zaradi kolere, katera se je po mnenju c. kr. deželnega predsedništva ugnezdila v Ljubljani, čeravno prebivalstvo in mestni zastop o tem ničesar ne ve, ker se niti jeden slučaj ni pripetil v mestu. Kar zadeva mortaliteto, mestni zastop ne zanikava, da je umrljivost v Ljubljani v resnici višja, kakor v nekaterih drugih glavnih mestih, vendar je tudi treba, da se preišče, kaj da so glavni uzroki te mortalitete. V prvi vrsti pač to, da se koncentrujejo v našem mestu vsi humanitarni zavodi, bolnice, hiralnica, del blaznice, dočim se nahajajo drugod bolnice in hiralnice raztresene po vsej deželi.

Faktično tudi skoro polovica vseh v Ljubljani umrlih konča svoje življenje v bolnici, mej njimi je komaj tretjina Ljubljančanov oziroma takih, ki so zboleli v Ljubljani. Drugi vzrok velike mortalitete je tuberkuloza, a te ne prouzročujejo neugodne Ljubljanske zdravstvene razmere, pač pa življenje in posel dotičnih umrlih. Največji kontingent za tuberkulozne dajejo delavke v c. kr. tabačni tovarni, kar se razvidi iz bolnišnih zapisnikov, dosti jih umrje tudi v c. kr. kaznilnici na Gradu. Ako je pri obojih v teh zavodih udomaćena tuberkuloza in jih dosti umrje, ni to krivda mestnega zastopa. Prav važen faktor za naše zdravstvene razmere je tudi Ljubljansko barje. Brezdvomno postala bi Ljubljana veliko zdravejše mesto, ako bi se močvirna planjava spremenila v suh teren.

A o tem nemo odločevati le Ljubljanski mestni zastop in ni njegova krivda, da se zaželeno in in utemeljeno osušenje ni še zgodilo. Za to odgovarjati jo drugim odločujočim faktorjem. Posuševanje barja je za Ljubljansko mesto tudi v tem oziru velike važnosti, ker bi se ne moglo poprej rešiti važno vprašanje kanalizacije. Gotovo bode treba izdatno znižati kanale, za koliko se danes ne ve, dvakratno delo bi pa silno pomnožilo stroške, sploh pa bode rešitev močvirskega vprašanja marsikaj predrugačilo v Ljubljanskih terenskih razmerah. Da bi pa bili drugi vzroki, kakor ubožstvo, slaba in pretesna stanovanja, nezdrava voda, zakrivi neugodne zdravstvene razmere, mora mestni zastop zanikavati, v tem oziru prekosita Ljubljansko mesto Trst in Praga v starem delu mesta, deloma pa tudi Dunaj.

Preidemo zdaj na vprašanje, zakaj c. kr. deželna vlada oziroma ministerstvo ni postopalo tako strogo v dobi od l. 1870 do 1880, ko so bile v resnici epidemije v Ljubljani na dnevnem redu. Takrat razsajale so koze, ošpice, davica epidemično po Ljubljani in končale mnogo ljudij, a nihče se zato ni zmenil, nihče zahteval od mestnega zastopa, da bi se le majhen del zdravstvenih nedostatkov odpravil, kar se razvidi iz natančnega pregleda

zapisnikov v mestnem arhivu. Uzrok takratnega, v resnici preveč prizanesljivega postopanja c. kr. vlade tičati mora kje drugej, ne bilo bi težko najti, zakaj je bilo takrat vse svetlo in zdaj vse črno! Poglejmo si pa tudi, kako je prejšnji nemški mestni zastop v doljih letih svojega gospodarstva skušal zboljšati zdravstvene razmere. Ali je dejansko kaj storil za odpravo človeške nesnage, za zboljšanje kanalizacije, za dovajanje dobre pitne vode, za odpravo smeti, za zgradbo bolnice ob času epidemij itd.? Prejšnji mestni zastop bavi se je z zdravstvenimi vprašanji le akademično, vodovodno vprašanje zastalo je leta in leta na istem mestu, izpraznjenje jam pnevmatičnim potom odlašalo se je, kakor navlaš, za zgradbo epidemične bolnice se nihče zmenil ni. Nasprotno pa je oškodoval prejšnji mestni zastop zdravstvene razmere prav izdatno.

Dopustil je, da se je novi del mesta ob Fran Josipovi cesti, kateri je bil zidan za njegovega gospodarstva, slabo kanalizoval, da so se le navidezno pripravile gnojne jame, vsa nesnaga iz stranišč pa se steka v ulični kanal, kateri nema zadostnega stimca. Na tak graje vreden način okužili so zrak in teren v najlepšem delu mesta, to obduha lahko vsak sprehajalec! Sedanji mestni zastop more pa s ponosom ter popolnem opravičeno konstatovati, da je v kratki dobi svojega gospodarstva že dosti storil za zboljšanje zdravstvenih razmer. Vodovodno vprašanje, katero nekatera glavna mesta še akademično pretresavati neso začela, druga pa za rešitev potrebovala več ko deset let, je godno in se bode rešilo tekom leta 1887. V vseh novih hišah, ali pa v prezidanih starih hišah, morali so hišni gospodarji po ukazu magistratovem napraviti predpisane jame, katere se izpraznjujejo pnevmatičnim potom. Poseben voz izvažal smeti iz hiš, kar pripomaga k večji snažnosti. Dozidal je z velikimi stroški bolnico za epidemične bolezni, katera bode stala čez 30.000 gld. Nakupil je prostor, na kateri se bodo odladale foekalije, kar bode prizadevalo stroškov. Mestni sedanji zastop storil je torej dejanske korake, da se odpravijo sanitarne pomanjkljivosti, storil jih še bode dalje s preudarkom, kakor mu to dopuščajo denarna sredstva. Ali so ga morda v tem oziru prekosila druga mesta? Ali je morda vprašanje primerne kanalizacije v drugih mestih, kakor Trst, Praga, Celovec, že ugodno rešeno, ali je morda tudi na Dunaji, katero mesto ima na razpolaganje ogromne svote občinskih dohodkov? Še zmirom izbruha potok Dunajšice neprijetne vonjave, nekatera Dunajska predmestja in predkraji tudi še ne uživajo dobrot vodovoda. V Pragi so se še le sedaj razpisala darila za načrt primerne kanalizacije, tudi tam še nemajo vodovoda. Kje je več nesnage, kakor v starem delu Trsta in Prage, a vendar nismo slišali, da bi državne oblastnije postopale na tak način z mestnim zastopom. Ali se pa tudi vodovodi nahajajo po vseh glavnih mestih, kateri tudi nemajo boljše pitne vode od nas? Vprašati nam bode tudi dovoljeno, zakaj pa tudi država, katera je v Ljubljani lastnica več hiš, ni skrbela v svojih hišah za primerne jame, katere bi se izpraznjevale pnevmatičnim potom, kar bi bilo drugim občanom v izgled, prebivalcem teh hiš pa v korist?

C. kr. deželno predsedstvo v svojem ukazu posebno naglašala kolero, katera se bode nekda ugnezdila v Ljubljani in okužila deželo in sosedne krovine. Ali kje je kolera v mestu? Niti jednega slučaja nemamo zabeležiti, torej je moral mestni zastop, oziroma njegov magistrat vendar le hvalevredno postopati, da se ni zanesla kolera iz delavnice v mesto Ljubljansko. Mestni zastop pa tudi ne bi bil kriv, ko bi se bilo to zgodilo. Magistrat branil se je prevzeti za kolero zbolele kaznjence v bolnico za silo, ker je bil prepričan, da bi se bila po tem potu in po prenašanju koleroznih bolnikov lahko kolera razširila. Pa ukazala je c. kr. vlada proti volji mestnega magistrata, kar se razvidi iz aktov. V bližnjem Trstu razsajala je kolera več mesecev in pomorila veliko množico prebivalcev, a tam c. kr. vlada ni postopala tako strogo, da bi se kar hkratu odpravili sanitarni nedostatki.

Dobro urejena kanalizacija, katera, kakor smo že bili omenili, je v ozkej zvezi s projektom posuševanja barja, stala bi ogromne troške in se zamore

vršiti le korakoma. Tudi se v nekaterih krajih mesta: pri sv. Florijanu, na Rebru in na Starem trgu ne da lahko izpeljati kanalizacija po pnevmatičnem sistemu in treba bode kombinovanih projektov za izvršitev. Tudi še ni od strani izvedencev konečno rešeno vprašanje, ali v resnici odpeljava človeških fekalij toliko oškoduje reke, da bi se moralo to povsod opustiti. Po natančni preiskavi v rekah Themse in Spree je bilo dokazano, da se v hitro tekočih rekah voda par kilometrov pod mestom zopet toliko očisti in navžije kislica, da postane zopet pitna in zdrava. Predno torej to vprašanje ni rešeno in predno neso v vseh hišah pripravljene primerne jame, pač ne more biti govora o zazidanju onih kanalov, kateri odvajajo človeške fekalije. Tako zazidanje bi pač mesto ne stalo toliko, a v velike stiske in zadrege spravili bi se hišni gospodarji, ker imamo v Ljubljani tudi hiše, v katerih ni mogoče najti terena za primerne jame. Sistema sodčkov popustila pa se je že skoro povsod, ker se ni pokazala praktično.

Mestni zas. op. si je pa tudi svest, da je vse storil, da se prepreči ugnezdjenje kolere v našem mestu, kar kažejo tudi ogromni izdatki mestne blagajnice. Nova bolnica stala bode čez 30.000 gld., najemščina za sedanjó bolnico za silo tudi ni po ceni, razkuževanje kanalov in stranišč, straže na kolodvoru in mitnicah, zdravniki, ki so preiskavali potnike, stali so toliko denarja, da bode konečna svota, katero je izdal mestni zastop v ta namen, presegala 50.000 gld. Smemo li vprašati, ali je kako drugo mesto izdalo take svote v isti namen? Ali je torej opravičeno, da se graja mestno gospodarstvo in mu očita, da ničesar ne stori? Ustanovile so se dalje sanitetne komisije, katere so tekom poletja pohodile vse hiše in naznanile vse nedostatke, kateri so se po moči odpravili. Mestni zdravstveni svet, kakor tudi magistrat bavi se je s tem vprašanjem v svojih sejah, ali pa se bode hotel zdravstveni svet shajati vsaki teden zaradi kolere, katere v Ljubljani ni, moramo prepuščati v odgovor tej korporaciji. Da mestni zastop še ni našel „Delogirhäuser“, je pri Ljubljanskih razmerah pač umevno, praznih hiš in stanovanj nikjer ni in težavno bode v tem vprašanju najti pravo pot. Ostane le še malo besed. Mestni zastop ima po §. 3. državnega zakona od l. 1870., oziroma po §§. 59., 74. in 75. prov. občinskega reda od l. 1850. v lastnem področju nalog in dolžnost sklepati in izvrševati vse potrebno, kar je po njegovem prepričanju na korist občini in prebivalcem. Da v tem oziru ni ničesar zamudil, razvidel je slavni mestni zbor iz prej navedenih fakt. V izročnem področju ima nalog, vse ukreniti, da se obvaruje mesto nalezljivih boleznij in da se zapreči razširjevanje facih bolezni. Tudi v tem obziru se nema ničesar očitati, ker epidemije v našem mestu ni, ustrežal pa je tudi vsem zahtevam c. kr. deželne vlade v največji meri, kar pričajo denarne žrtve, kakešnih v primeri s številom prebivalcev nema nobeno drugo glavno mesto. Ker se v §. 3. drž. zakona od l. 1870., njemu pripadajočih pravic in dolžnostij ne sme in ne more odreči, ne da bi oškodoval zakonito zagotovljeno avtonomijo, ker se dalje tudi oblika ukaza ne ujema s častjo mestnega zastopa, zato je bode policijski odsek stavljal predlog, naj se mestni zastop zaradi kratenja občinske avtonomije vsled ukaza c. kr. deželne prvosedstva prizivlje do višjega mesta. Sicer pa mestni zastop zagotavlja, da bode kakor do sedaj, tudi za naprej vse potrebno storil za zboljšanje zdravstvenih razmer. Mestni zastop sme pa tudi zahtevati, da se ne graja, kar graje ne zasluži, in da se v pošte v jemlje, da nema avtonomna občina samo dolžnostij proti državi, katera je žali bog ne podpira toliko, kolikor to stori nasproti drugim glavnim mestom, ampak tudi dolžnosti proti svojim občanom, ki neso v takem srečnem položaji, da bi zamogli brez odloka žrtvovati velike svote za temeljite preuredbe v svojih hišah. In to tudi velja za mestni zastop, kateri je v tekočem letu dokazal z zgradbo bolnice za epidemijo, z zgradbo vojašnice in nabrežja, da mu je blagor mesta in občanov na srci in da bode z rešitvijo že godnega vodovodnega vprašanja še v večji meri skrbel za zdravje prebivalcev. Konečno nasvetujem: 1. Proti ukazu c. kr. deželne predsedništva z dne 20. novembra t. l. št. 3928 se uloži priziv do višjega mesta; 2. magistratu se naroča, da priziv pravočasno predloži c. kr. predsedstvu.

(Dalje prih.)

Domače stvari.

— (V klubu narodnih poslancev) poročal je predsednik izvrševalnega odbora gosp. dr. Vošnjak o delovanju odbora za časa, ko ni bilo deželne zbornice. Spominjal se je s častecimi besedami pokojnega poslanca A. Obreze, ki je bil vesten in delaven poslanec, zvest tovariš in po svojem odkritosrčnem in uljudnem obnašanju obče priljubljen. Nadalje poroča o volitvah na Nočranjskem in pozdravlja novoizvoljenega poslanca g. H. Kavčiča, kateri je ustopil v klub. Poslanec g. Klun zavrača napade v „Slovenskem Narodu“, kakor da bi on bil proti kandidatom, od narodnega kluba postavljenima, agitoval in skušal druge kandidate „utihotapiti“. On da se v celo volitev ni utikal, tem manj, ker ga za časa one agitacije še v Ljubljani ni bilo. G. Klun želi, da se njegova izjava dene v zapisnik in da naj klubov predsednik skrbi, da tudi rečeni časnik to objavi. Klub vzame to izjavo z zadoščenjem na znanje. Potem se izvolijo udje za razne odseke, kateri so se v prvi seji volili. Deželni odbornik Murnik nasvetuje, da se predlog deželne odbora glede pobiranja deželnih priklad leta 1887. precej v prvi seji meritorično obravnava in reši, čemur klub pritrdi.

— (Mestna hranilnica Ljubljanska) je vender naposled dovoljena. Tako se nam je izvestilo iz sicer dobrega vira, dasi oficijalne gotovosti še nemamo.

— (Pisateljskega podpornega društva) zabavni večer bode jutri ob 8. uri v čitalnični restavraciji. Ker so postali ti večeri zopet prav živahni in resnično zabavni, nadejamo se, da nikdo ne zamudi lepe prilike, da zopet razvedri in da bode udeležba prav mnogobrojna.

— (Osobne vesti.) Kot zemljišni knjigovodje so na Primorskem imenovani: Lovro Furlani za Labin, Josip Dettoni za Komen, Jakob Pollo za Podgrad, Josip Rozman za Tržič (Monfalcone), Fran Agacich za Pazin, J. Gianelli za Montono, Josip Nardina pa pri deželni sodnji v Trstu. — Dr. Rabič, bivši konzulatski zdravnik v Kajiri, dobil je viteški križ Fran Josipovega reda.

— (Umrli) je danes zjutraj ob 3. uri g. Avgust Dimitz, c. kr. finančni nadsvetnik in finančni ravnatelj na Kranjskem, vitez Fran Josipovega reda, v 60 letu svoje dobe. Pokojnik poznat in znamenit je za našo zgodovino po svojem delu „Geschichte Krains von der ältesten Zeit bis auf das Jahr 1813“ in po mnogih spisih v raznih znanstvenih listih. Bil je jako marljiv in delaven, mnogo let bil je tajnik nekdanjemu društvu „Historischer Verein für Krain“, živo zanimal se je za vse znanstvene, zlasti zgodovinske proizvode in preiskavanja, imel je obširno zgodovinsko znanje in izvestno je v njegove ostaline še kaj zgodovinskih rokopisov. Za njegovo zgodovino Kranjske bili bi mu še hvaležnejši, da jo je pisal objektivneje. A pokojnik, ki je bil politični naš nasprotnik, tega mšljenja tudi v svoji knjigi ni zatajeval, spisal jo je po sedaj v Avstriji običajnem nemškem receptu, da se vsak zgodovinski dogodek mora motriti z nemškega stališča. — Sicer bil je Dimitz kot uradnik in človek priljubljen in spoštovan, zato je: Naj v miru počiva! O pokojnem Dimitzu kot uradniku došlo so nam še naslednje podrobnosti: Dasi je bil pokojnik pred dvema letoma, stoprav v 10. dan decembra 1884, imenovan finančnim ravnateljem, načeloval je ipak kranjskemu finančnemu ravnateljstvu istinito že iz 1880. leta in prej mnoga leta tukajšnjemu uradu za odmerjenje pristojbin. Ranjki bil je, zlasti kar se tiče pristojbin, pravi odličnjak in zavzemal je v tej stroki kot veščak drugo častno mesto v vsej Avstriji. Od 31. maja 1864. leta, odkar obstoji kranjsko finančno ravnateljstvo, izgubili smo sedaj v pokojnem Avgustu Dimitzu prvič finančnega ravnatelja vsled smrti, kajti vsi prejšnji ravnatelji (Felsenbrunn, Possanner, Christ in Bartušek) še živé. Umrši bil je prav vesten uradnik in kot predstoj-

*) Objavljajoč to opravičevanje, moramo le ponavljati, kar smo v soboto pisali, rekoč: „Gosp. Klun se bode morda izgovarjal, da v „Slovenca“ ni on pisal, a ker ne moremo misliti, da bi bil omenjeni dnevnik „res nullius“ marveč smo preverjeni, da je glasilo njega in njegove stranke, nam že mora dovoljevati, da to zarežemo njemu na rovaš.“ S temi besedami bilo je že naprej odgovorjeno g. Kluna izjavi. Ne bilo bi nam torej treba niti odgovarjati niti objaviti njegove izjave, niti g. Klunu opravičevati se. Ker je pa to vender le storil, konstatujemo, da s tem ni družega dosegel, nego javno dokazal, da nema nikakega upliva na „Slovenca“. Uredništvo „Slov. Naroda“.

nik zaradi svojega istinito blagega srca pri finančnih uradnikih v obče priljubljena osoba. Pogreb bode jutri ob 4. uri popoldne iz hiše finančnega ravnateljstva na cesarja Josipa trgu h. št. 1.

— (Statistično izvestje o 1875. leta v Ljubljani umrlih.) Izbornemu poročilu mestnega odbornika dr. vit. Bleiveis-Trsteniškega dodamo še sledeči jako važni izkaz:

Vrsta	Meseca	Število umrlih			Pro mille et anno		
		sploh	domačih	tujcev	sploh	domači	tujci
1	januarja	87	62	25	38.00	27.10	10.90
2	februarja	83	53	30	39.96	25.52	14.44
3	marca	107	72	35	46.76	31.47	15.29
4	aprila	99	67	32	44.73	30.27	14.46
5	maja	93	61	32	40.65	26.66	13.99
6	junija	86	61	25	38.86	27.56	11.30
7	julija	104	86	18	45.45	37.58	7.87
8	avgusta	99	77	22	43.27	33.65	9.62
9	septembra	75	60	15	33.89	27.11	6.78
10	oktobra	74	48	26	32.33	20.98	11.35
11	novembra	88	57	31	39.76	25.76	14.00
12	decembra	91	66	25	39.77	28.85	10.92
13	Vkupa	1086	770	316	40.22	28.52	11.70

To je 70.92%:29.08%. Račun ta je sestavljen na podlagi prebivalstva, to je 27.000 ljudij. To število je menda najbližje faktičnim razmeram. Dne 31. decembra 1880. l. štela je Ljubljana 26.284 prebivalcev. Z ozirom na prirastek sme se po matematičnem računu sklepati, da je sedaj v Ljubljani 27.300 do 27.400 prebivalcev.

Izmej 316 tujcev, umrlih lani v Ljubljani, umrlo jih je 265 v civilni bolnici, 51 pa v zavodih, namenjenih vsej deželi in sosednim kronovinam (kaznilnica na Gradu, prisilna delavnica, hiralnica itd.) — V civilni bolnici umrlo je lani 265 tujcev, a le 112 domačih, ali z drugimi besedami: 70.3% tujcev, 29.7% domačih.

Vsem tistim gospodom, ki bi radi Ljubljano razkričali za najnezdruvnejši kraj v vsej monarhiji, naj povemo še nekaj. „K. k. statistischer Central-Bureau“ izdal je letos knjigo „Statistik des Sanitätswesens in Oesterreich“. V tej knjigi je s številkami dokazano, da je razen 6 galisijskih mest tudi v Brnu, Celovci in v St. Pöltnu umrljivost nerazmerno večja, nego v Ljubljani. Dalje je iz rečene knjige razvidno, da jih je l. 1883 vsled starosti (Altersschwäche) izmej 100.000 umrlo: Na Dunaji 136, v Solnogradu 238, v Trstu 277, v Gorici 237, v Inomostu 299, v Pragi 281, v Brnu 295, v Levovu 210 itd. v Ljubljani pa 417. Torej v Ljubljani najvišji odstotek. V najnezdruvnejšem mestu največ starih ljudij!

— (Vreme.) Vsled neprestanega deževja so vode silno marastle. Ljubljana je toliko, kakor letos še nikoli in vedno še narašča. Izvestno bode vsled povodnji mnogo škode.

— (Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) napravi 14. decembra 1886 Prešernov večer. Lokal VII. Mariahilferstrasse „Hotel zur goldenen Birne“. Začetek ob 8 uri zvečer.

— (V Vitanji) na Štajerskem umrl je preteklo sredo fužinar Eduard Mullej 72 let star, načelnik okrajnega zastopa konjiškega. V političnem oziru bil je hud nasprotnik Slovincem.

— (Včerašnji mesečni somenj) bil je kljubu grdemu vremenu — deževalo je ves dan — še dobro obiskan. Živine se je postavilo na somenj 696 glav in sicer: 102 konja, 246 krav, 305 volov in 43 telet; razen teh tudi nad 100 prašičev. Tuji kupci, katerih je bilo veliko, so največ volov in krav pokupili.

— (Razpisana) je služba šolskega vodje na jednorazrednici v Pečéh. Plača 450 gld. in stanovanje. Prošnje do 22. t. m. na okrajni šolski svet v Kamniku.

— (Konjiška posojilnica) je dne 18. p. m. v izrednem zborovanju sklenila ter bode prihodnjemu rednemu občnemu zboru predlagala: „1. Glede na to, da se denar po obilnih ulogah nakopiči, primeroma pa v zadnjih mesecih le malo razpeča in da ni blizu zavoda, pri katerem bi se več nego 4½% obresti dobile, bode posojilnica za prihodnje polletje, t. j. do konca junija 1887 samo 4½% obresti uložnikom izplačala. 2. Načelstvo je sprevidelo, da je amortiziranje po 10% dolžnikom jako težavno, včasih celo nemogoče. Zavoljo tega se bode začel od novega leta le 5% amortiziralo in velja to le za dolgove neuknjižene. Za uknjižene dolgove

je amortiziranje prostovoljno. Pa tudi neuknjiženim dolžnikom zamore načelstvo, ako razmere kažejo ali bi slaba leta pritiskala — amortiziranje odpustiti. Vsi ti sklepi imajo le začasno veljavo do konca prihodnjega poletja.“

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 10. decembra. Otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda dovoljen, se odpre najdalje dne 15. t. m.

Razne vesti.

(Kraljeva hči.) Rimski časopisi dobili so z Dunaja nastopno romantično povest: Za onih lepih dnij, ko je cvetel „Stadttheater“, igralo je na tem gledališču mlada igralka Laura Sch., katero je Laub-ja ostro oko rešilo z nizke stopinje in jo postavilo na visoko stopinjo umetelnosti. Občinstvo bilo je po njeni lepoti in ljubeznivosti očarano. Nekega dne izginila je igralka; vse poizvedovanja Laubeja bila so zaman, ugibalo se je sicer na vse strani, a ni ga bilo sledu lepi ubežnici. Še le čez več let začul se je zopet glas o že davno pozabljeni. Živel je v Galiciji na graščini nekega grofa. Udala se je bila siadkemu prigorvarjanju najiskrenejšega njenega občudovalca in zamenjala umetniški venec z grofovsko krono. Laura Sch. bila je zakonita soproga grofa B. Ko so mladi dvojici potekali medeni tedni, pnehala je ljubezen in ker se je grofu v denarnem oziru slabo godilo, dolžil je svojo nekdanjo ljubljeno soprogo, da je vzrok njegove denarne zadrege. Laura preživela je mnogo bridkih ur. Pregovorila je že svojega soproga, da jej je dovolil, da se zopet povrne k gledališču, kar dojdejo brezimna pisma z verodostojnimi dokazi, ki so njej in grofu vzbudila ponosne nade. Iz pisem razvidelo se je namreč, da je Laura bči vladajočega kralja. Grof odpotuje z ženo in otrokom v prestolnico omenjenega kralja, ki je drage hčerko pritiskal na srce in jej določil knežje dohodke. A grof, izgubivši ves denar v nesrečnih spekulacijah, zahteval je vedno več, tako da je naposled kralj dal na izbér: ali naj se loči od nevrednega soproga, ali pa izgubi očetovo naklonjenost. Grofica Laura odločila se je za poslednje in zapustivši prestolnico začelo za nje pravo pustolovno življenje. Podpora, ki jo je kralj posredovanjem jezuitov pošiljal, bila je v kratkem zapravljena in Laura morala je vedno nadlegovati kraljevega svojega očeta, dokler slednji ni umrl in je bil vseh podpor konec. Sedaj zapustil je grof svojo soprogo, katera je v neki predmestni gostilni na Dunaji prebila mnogo gladi in bede. Po brezimnih prijateljih pa dobi nekega dne grofica Laura vest, da jej je umrl oče v oporoki volil veliko premoženje, ki je hranjeno pri kongregaciji jezuitov, a da se mora ločiti od svojega moža, ako hoče dobiti svoj denar. Ker grof o tej dedščini ničesar vedel ni, je bila ločitev kmalu gotova a sedaj jezuiti nečejo kapitala izplačati. Zaman so vsa prizadevanja grofice Laure, niti Bismarckovo posredovanje doslej ni imelo vspeha. Mej tem pa biva Laura Sch. nepoznana v Mariboru in odlični odvetnik je njeno zadevo vzel v roke in kmalu bodo sodnije imele posla s senačno pravdo. — Tako izvešča Dunajski dopisnik omenjenim listom.

Zahvala.

Vsem častitim volilec, ki so me dne 6. t. m. v Postojni in Logatci s svojimi glasovi odlikovali in osobito onim, kateri so se s priporočevanjem moje kandidature za zmago posebno zaslužne storili, izrekam iskreno zahvalo.

Ljubljana 9. decembra 1889.

Dr. Andrej Ferjančič.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete, (817—10)

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 škatljica à 15 pil 15 kr, 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — Pred ponarejanjem se jako svári. — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rdeče tiskano našo protokoloovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. Dobivajo se v lekarni G. Piccoli.

RESTAVRACIJA NA JUŽNEM KOLODVORU.

Ob petkih in sobotih raznovrstne klobase.

(913)

S spoštovanjem R. KÖNIG.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Tujci:

9. decembra.

Pri stenu: Baron Schwegel z Dunaja. — Pištelič iz Banjaluke. — Rechnitzkar iz Gradca. — Müller iz Celovca. — Platner iz Siska. — Reichhar z Dunaja. — Mallner z Bleda.

Pri vzhodu: Klnk z Dunaja. — Gellob z Vrhnik. — Dulla z Dunaja.

Pri južnem kolodvoru: Schöndorfer in Mojzišek z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
9. dec.	7. zjutraj	720.87 mm.	1.6° C	sl. svz.	obl.	25.40 mm.
	2. pop.	716.66 mm.	3.6° C	sl. jz.	dež.	
	9. zvečer	714.98 mm.	3.8° C	sl. jz.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 3.0°, za 5.3° nad normalom.

Dunajska borza

dné 10. decembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 65	kr
Srebrna renta	8	45
Zlata renta	114	35
5% marcna renta	100	90
Akcije narodne banke	885	—
Kreditne akcije	298	40
London	126	30
Srebro.	—	—
Napol.	9	97 1/2
C. kr. cekini	5	96
Nemške marke	61	92 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	168
Ogrska zlata renta 4%	104	55
Ogrska papirna renta 5%	94	3
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	50
Dunavska reg. srečke 5%	100 gld	118
Zemlj. obh. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. žele. ce	99	75
Kreditne srečke	100	179
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	116
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	222	—

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotlačnicah knjiga:

Poezije S. Gregorčičeve.

Druga pomnožena izdava.

Elegantno vezana knjižica s zlatim obrezkom stane 2 gld., nevezana 1 gld. 20 kr.

Ime Gregorčičevo samo dosti priporoča. Opozorjava samo, da je čisto isti elegantni knjižni zlati niska, in uverjena sva, da bode vsakdo, če ima uže tudi prvi natis, radostno posegel po njej, saj pa je tudi drugi natis s mnogimi krasnimi, mičnimi v sred segajočimi pesmimi pomnožen.

Ig. pl. Kleinmayr et Fed. Bamberg

knjigotlačnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

897—1)

Kuverte s firmo priporoča po nižji ceni v Ljubljani. "NARODNA TISKARNA"

Naznanilo.

Dne 29. novembra t. l. na predvečer semnja v Planini ukradeni mi je bilo v hlevu župana gosp. Kovšee, kjer sem imela vse stvari shranjene, sledeče blago: 12 kap po 1 gld. 30 kr., 6 kap po 2 gld., 2 kapi po 4 gld., 1 kapa za 5 gld., 4 kape po 70 kr. in dvoje rokovic po 4 gld., v skupnej vrednosti 51 gld. 40 kr. — Kdor bi o tem kaj poizvedel, naj blagovoljno poroča poškodovani

Mariji Gutnik

(914)

v Št. Vidu pri Ljubljani.

Važno za trpeče
na prsih in plućih.
Neogibno potrebno zoper kašelj, hripavost, zasliženje, katar in oslovski kašelj, za take, ki želé dobiti čist in krepak glas, za škrofelj-naste, krvíčne, slabotne, bledíčne in krvírevne je
sok
kranjskih
planinskih
zelišč,
s podfosforno kislim apnom
in železom pomešan.
Lastni izdelek. Cena 56 kr.
Dobiva se v (727—9)
LEKARNI TRNKOCZY
zraven rotovža v Ljubljani.
Razpošilja se vsak dan po pošti.

CACAO
in
ČOKOLADA
VICTOR
SCHMIDT & SÖHNE
ki sta pri prvi Dunajski razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrovano varstveno znamko in firmo. (856—13)
Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delicatess, v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.
Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.
VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,
e. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora)

Zrebanje že o Božiči.

Kinscem a 1 gld. 11 srečk 10 gld. **SREČKE** samo 10 gld.

Glavni dobitki v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odteg. 20% || 4788 denarnih dobitkov.

Kinscem-srečke dobivajo se v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budimpešta, Waitznergasse 6. (787—38)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.